

ЗАКОН

О ПРЕСТАНКУ ВАЖЕЊА ЗАКОНА О СИСТЕМУ ПЛАТА ЗАПОСЛЕНИХ У ЈАВНОМ СЕКТОРУ, ЗАКОНА О ПЛАТАМА СЛУЖБЕНИКА И НАМЕШТЕНИКА У ОРГАНИМА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ И ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, ЗАКОНА О ЗАПОСЛЕНИМА У ЈАВНИМ СЛУЖБАМА И ЗАКОНА О ПЛАТАМА ЗАПОСЛЕНИХ У ЈАВНИМ АГЕНЦИЈАМА И ДРУГИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА КОЈЕ ЈЕ ОСНОВАЛА РЕПУБЛИКА СРБИЈА, АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ИЛИ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Члан 1.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи:

- 1) Закон о систему плата запослених у јавном сектору („Службени гласник РС”, бр. 18/16, 108/16, 113/17, 95/18, 86/19, 157/20 и 123/21);
- 2) Закон о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 113/17, 95/18, 86/19, 157/20 и 123/21);
- 3) Закон о запосленима у јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 113/17, 95/18, 86/19, 157/20 и 123/21);
- 4) Закон о платама запослених у јавним агенцијама и другим организацијама које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 47/18, 95/18, 86/19, 157/20 и 123/21).

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о престанку важења Закона о систему плата запослених у јавном сектору, Закона о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, Закона о запосленима у јавним службама и Закона о платама запослених у јавним агенцијама и другим организацијама које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе садржан је у одредбама чл. 97. тач. 8) и 17) Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 98/06, 115/21 - Амандмани I-XXIX и 16/22), према којима Република Србија уређује и обезбеђује систем у области радних односа и друге односе од интереса за Републику Србију.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлог за доношење Предлога закона о престанку важења Закона о систему плата запослених у јавном сектору, Закона о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, Закона о запосленима у јавним службама и Закона о платама запослених у јавним агенцијама и другим организацијама које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе условљен је потребом да се на другачијим основама сагледају могућности за реформу система плата у јавном сектору, с обзиром на бројне промене у систему плата у претходном периоду.

Како је у периоду од усвајања закона о платама у јавном сектору и након успешног окончања процеса фискалне консолидације дошло до могућности повећања плата у јавном сектору (од постепеног „одмрзавања плата” до њиховог неједнаког раста, између осталог у области здравства, просвете, социјалне заштите, итд.) и до знатног увећања минималне цене рада која има значајан утицај на односе који се успостављају новим системом (процентуално увећање минималне цене рада по часу рада почев од 2021. године износило је 6,60%, у 2022. години 9,40%, у 2023. години 14,30%, у 2024. години 17,83%, док се за 2025. годину предвиђа увећање од 13,65%), те промене су утицале на потребу поновног разматрања кључних поставки у системском закону, како би се уважиле настале промене у платама и очекивани реформски процеси одвијали у складу са буџетским могућностима и пројекцијама раста плата у наредном периоду.

Поред тога, услед пандемије вируса КОВИД-19 на територији Републике Србије (током 2020. и 2021. године), аналитички процес и процес комуникације реформе плата са свим деловима јавног сектора био је успорен, што је довело до отежаног функционисања свих подсистема јавног сектора, а кључне активности државе преусмерене су на отклањање последица изазваних пандемијом. Пуна имплементација прописа о платама запослених у јавном сектору подразумева несметану комуникацију и интензивну сарадњу свих учесника у реформи система плата ради постизања што већег консензуса у њеном спровођењу, уз одрживе пројекције ефеката реформе, које је било тешко планирати због негативних последица пандемије и потребе њиховог ургентног ублажавања реалокацијом буџетских средстава како за потребе набавки неопходних роба и опреме, тако и за циљана повећања плата запослених у појединим деловима јавног сектора.

Наведене, а и друге околности су диктирале потребу циљаних повећања плата запослених у појединим деловима јавног сектора у складу са буџетским могућностима, што је за последицу имало раст броја основица због различитости раста плата за поједине категорије запослених.

Последично, промене у нивоима плата имале су утицај и на промене у коефицијентима у односу на период прописивања јединствене матрице коефицијената у закону, што такође онемогућава примену матрице коефицијената почетком примене закона од 1. јануара 2025. године без негативних последица у погледу висине плате запослених у одговарајућим деловима јавног сектора.

Стога је новим аранжманом који је Република Србија постигла са Међународним монетарним фондом (ММФ), предвиђено да ММФ пружи подршку новом аналитичком процесу уређења система плата у јавном сектору, уважавајући све околности које су релевантне за планирање будуће реформе система плата у јавном сектору.

Иако је почетак примене закона био предвиђен за 1. јануар 2025. године, а како из свих наведених разлога у вези са нормативним оквиром није могуће применити решења предвиђена наведеним законима, предлаже се престанак важења системског закона, као и посебних закона којима су уређене плате запослених у појединим деловима јавног сектора и то: Закона о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, Закона о запосленима у јавним службама и Закона о платама запослених у јавним агенцијама које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона утврђује се престанак важења закона којим је уређен систем плата запослених у јавном сектору, као и посебних закона којима су уређене плате запослених у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, јавним службама, као и јавним агенцијама и другим организацијама које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе.

Чланом 2. Предлога закона уређује се ступање на снагу овог закона.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити финансијска средства у буџету Републике Србије за 2024. годину.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа: Влада

Обрађивач: Министарство државне управе и локалне самоуправе

2. Назив прописа

Предлог закона о престанку важења Закона о систему плата запослених у јавном сектору, Закона о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, Закона о запосленима у јавним службама и Закона о платама запослених у јавним агенцијама и другим организацијама које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе

Draft Law on the termination of validity of the Law on Salary System for Public Sector Employees, the Law on Salaries of Servants and State Employees in Autonomous Province and Local Self-government Units, the Law on Employees in Public Services, the Law on Salaries of Employees in Public Agencies and Other Organizations Established by the Republic of Serbia, Autonomous Province or Local Self-government Unit

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

- а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа,
- б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,
- в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,
- г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,
- д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

Предлог закона није предмет усклађивања са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), нити је предвиђен Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

- а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
- б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
- в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,
- д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

Предлог закона није предмет усклађивања са прописима Европске уније.

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Не постоје одговарајући прописи са којима је потребно обезбедити усклађеност.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Не

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Не

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

Није било неопходно ангажовање консултаната у изради Предлога закона.